Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Методи оптимізації та планування експерименту

Лабораторна робота №4: «ПРОВЕДЕННЯ ТРЬОХФАКТОРНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ РІВНЯННЯ РЕГРЕСІЇ З УРАХУВАННЯМ ЕФЕКТУ ВЗАЄМОДІЇ»

> Виконала: студентка групи IB-81 Дрозд С.В. Залікова книжка № 8111 Перевірив Регіда П. Г.

Лабораторна робота №4

Тема: ПРОВЕДЕННЯ ТРЬОХФАКТОРНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ РІВНЯННЯ РЕГРЕСІЇ З УРАХУВАННЯМ ЕФЕКТУ ВЗАЄМОДІЇ.

Meta: Провести повний трьохфакторний експеримент. Знайти рівняння регресії адекватне об'єкту.

Виконання:

Варіант – 111.

111	-25	-5	-30	45	-5	5
111	-23	-5	-30	43	-5	ر

Код:

```
from math import *
from numpy import *
import numpy as np
class Crit_vals:
  @staticmethod
  def get_cohren_value(size_of_selections, qty_of_selections, significance):
     from pydecimal import Decimal
     from scipy.stats import f
     size_of_selections += 1
     partResult1 = significance / (size_of_selections - 1)
     params = [partResult1, qty_of_selections, (size_of_selections - 1 - 1) * qty_of_selections]
     fisher = f.isf(*params)
     result = fisher / (fisher + (size_of_selections - 1 - 1))
     return Decimal(result).quantize(Decimal('.0001')).__float__()
  @staticmethod
  def get_student_value(f3, significance):
     from _pydecimal import Decimal
     from scipy.stats import t
     return Decimal(abs(t.ppf(significance / 2, f3))).quantize(Decimal('.0001')).__float__()
  @staticmethod
  def get_fisher_value(f3, f4, significance):
     from _pydecimal import Decimal
     from scipy.stats import f
     return Decimal(abs(f.isf(significance, f4, f3))).quantize(Decimal('.0001')).__float__()
cr = Crit vals()
def dob(*args):
  res = [1 for _ in range(len(args[0]))]
  for i in range(len(args[0])):
     for j in args:
       res[i] *= j[i]
```

```
def getcolumn(arr, n):
  return [i[n] for i in arr]
inp_m = input("Введіть m або просто натисніть <Enter>, тоді m = 3: ")
inp_p = input("Введіть довірчу ймовірність або просто натисніть <Enter>, тоді <math>p = 0.95: ")
m = int(inp m) if inp m else 3
p = float(inp_p) if inp_p else 0.95
rows = N = 8
x1_{min}, x1_{max} = -25, -5
x2_{min}, x2_{max} = -30, 45
x3_{min}, x3_{max} = -5, 5
x_avarage_max = (x1_max + x2_max + x3_max) / 3
x_avarage_min = (x1_min + x2_min + x3_min) / 3
y max = 200 + x avarage max
y_min = 200 + x_avarage_min
# матриця кодованих значень х
matrix_x_cod_for4 = [
  [+1, -1, -1, -1],
  [+1, -1, +1, +1],
  [+1, +1, -1, +1],
  [+1, +1, +1, -1]
]
matrix_x_cod_for4 = np.array(matrix_x_cod_for4)
matrix_x_{for4} = [
  [x1_min, x2_min, x3_min],
  [x1_min, x2_max, x3_max],
  [x1_max, x2_min, x3_max],
  [x1_max, x2_max, x3_min]
1
matrix_x_{for4} = np.array(matrix_x_{for4})
# матриця кодованих значень х
matrix_x_cod = [
  [+1, -1, -1, -1, +1, +1, +1, -1],
  [+1, -1, -1, +1, +1, -1, -1, +1],
  [+1, -1, +1, -1, -1, +1, -1, +1],
  [+1, -1, +1, +1, -1, -1, +1, -1],
  [+1, +1, -1, -1, -1, +1, +1],
  [+1, +1, -1, +1, -1, +1, -1, -1],
  [+1, +1, +1, -1, +1, -1, -1, -1],
  [+1, +1, +1, +1, +1, +1, +1, +1]
]
# матриця значень х
matrix_x = [
  [1, x1_min, x2_min, x3_min, x1_min * x2_min, x1_min * x3_min, x2_min * x3_min, x1_min * x2_min * x3_min],
  [1, x1_min, x2_min, x3_max, x1_min * x2_min, x1_min * x3_max, x2_min * x3_max, x1_min * x2_min * x3_max],
  [1, x1_min, x2_max, x3_min, x1_min * x2_max, x1_min * x3_min, x2_max * x3_min, x1_min * x2_max * x3_min],
  [1, x1_min, x2_max, x3_max, x1_min * x2_max, x1_min * x3_max, x2_max * x3_max, x1_min * x2_max * x3_max],
  [1, x1_max, x2_min, x3_min, x1_max * x2_min, x1_min * x3_min, x2_min * x3_min, x1_min * x2_min * x3_min],
```

```
[1, x1_max, x2_min, x3_max, x1_max * x2_min, x1_max * x3_max, x2_min * x3_max, x1_max * x2_min * x3_max],
  [1, x1_max, x2_max, x3_min, x1_max * x2_max, x1_max * x3_min, x2_max * x3_min, x1_max * x2_max * x3_min],
  [1, x1_max, x2_max, x3_max, x1_max * x2_max, x1_max * x3_max, x2_max * x3_max, x1_max * x2_max * x3_max]
1
check = True
while check:
  # матриця рандомних значень у
  random_matrix_y = random.randint(y_min, y_max, size=(rows, m))
  # сума середніх значень відгуку функції за рядками
  def sum_rows(random_matrix_y):
    y = np.sum(random_matrix_y, axis=1) / m
    return y
  Yavg = sum_rows(random_matrix_y)
  def sum_columns(matrix_x_for4):
    mx = np.sum(matrix x for4, axis=0) / 4
    return mx
  mx = sum_columns(matrix_x_for4)
  # Нормовані коефіціенти рівняння регресії
  def sum_my(y1, y2, y3, y4):
    my = (y1 + y2 + y3 + y4) / 4
    return my
  my = sum_my(Yavg[0], Yavg[3], Yavg[5], Yavg[6])
  # Нормовані коефіціенти рівняння регресії
  def find a(a, b, c, d):
    az = (a * Yavg[0] + b * Yavg[3] + c * Yavg[5] + d * Yavg[6]) / 4
    return az
  a1 = find_a(x1_min, x1_min, x1_max, x1_max)
  a2 = find \ a(x2 \ min, x2 \ max, x2 \ min, x2 \ max)
  a3 = find_a(x3_min, x3_max, x3_max, x3_min)
  # Нормовані коефіціенти рівняння регресії
  def find aa(a, b, c, d):
    aa = (a ** 2 + b ** 2 + c ** 2 + d ** 2) / 4
    return aa
  a11 = find aa(x1 min, x1 min, x1 max, x1 max)
  a22 = find_aa(x2_min, x2_max, x2_min, x2_max)
  a33 = find_aa(x3_min, x3_max, x3_max, x3_min)
  # Нормовані коефіціенти рівняння регресії
  a12 = a21 = (x1_{min} * x2_{min} + x1_{min} * x2_{max} + x1_{max} * x2_{min} + x1_{max} * x2_{max}) / 4
  a13 = a31 = (x1_{min} * x3_{min} + x1_{min} * x3_{max} + x1_{max} * x3_{max} + x1_{max} * x3_{min}) / 4
  a23 = a32 = (x2_{min} * x3_{min} + x2_{max} * x3_{max} + x2_{min} * x3_{max} + x2_{max} * x3_{min}) / 4
```

```
# Матриця для визначення коефіціентів регресії
A = [[my, mx[0], mx[1], mx[2]], [a1, a11, a12, a13], [a2, a12, a22, a32], [a3, a13, a23, a33]]
B = [[1, my, mx[1], mx[2]], [mx[0], a1, a12, a13], [mx[1], a2, a22, a32], [mx[2], a3, a23, a33]]
C = [[1, mx[0], my, mx[2]], [mx[0], a11, a1, a13], [mx[1], a12, a2, a32], [mx[2], a13, a3, a33]]
D = [[1, mx[0], mx[1], my], [mx[0], a11, a12, a1], [mx[1], a12, a22, a2], [mx[2], a13, a23, a3]]
E = [[1, mx[0], mx[1], mx[2]], [mx[0], a11, a12, a13], [mx[1], a12, a22, a32], [mx[2], a13, a23, a33]]
X = []
# Коефіціенти регресії
def coef regr(a, b):
  b = linalg.det(a) / linalg.det(b)
  return b
b0 = coef_regr(A, E)
b1 = coef regr(B, E)
b2 = coef_regr(C, E)
b3 = coef_regr(D, E)
X.append(round(b0, 2))
X.append(round(b1, 2))
X.append(round(b2, 2))
X.append(round(b3, 2))
# Нормоване рівняння регресії
def find_y_norm(a, b, c):
  y_norm = X[0] + X[1] * a + X[2] * b + X[3] * c
  return y_norm
y_norm1 = find_y_norm(x1_min, x2_min, x3_min)
y_norm2 = find_y_norm(x1_min, x2_max, x3_max)
y_norm3 = find_y_norm(x1_max, x2_min, x3_max)
y_norm4 = find_y_norm(x1_max, x2_max, x3_min)
# Перевірка однорідності дисперсії за критерієм Кохрена
# Пошук дисперсій по рядкам
dispersion_y = [0, 0, 0, 0]
for i in range(m):
  dispersion_y[0] += ((random_matrix_y[0][i] - Yavg[0]) ** 2) / m
  dispersion_y[1] += ((random_matrix_y[1][i] - Yavg[3]) ** 2) / m
  dispersion_y[2] += ((random_matrix_y[2][i] - Yavg[5]) ** 2) / m
  dispersion_y[3] += ((random_matrix_y[3][i] - Yavg[6]) ** 2) / m
ajk = dispersion_y[0] + dispersion_y[1] + dispersion_y[2] + dispersion_y[3]
Gp = 0
if ajk == 0:
  m += 1
  print("Збільшуємо m на одиницю")
  Gp = max(dispersion_y) / (ajk)
  f1 = m - 1
  f2 = rows
  q = 1 - p
  Gt = Crit_vals.get_cohren_value(f2, f1, q)
  if Gp <= Gt:
```

```
print("Дисперсія однорідна")
       check = False
    else:
       m += 1
       print("Збільшуємо m на одиницю")
# Значимість коефіціентів за критерієм Стьюдента
f1 = m - 1
f2 = rows
f3 = f1 * f2
Ft = cr.get_student_value(f3, q)
Sb = sum(dispersion_y) / rows
Sbetakvadr = Sb / (rows * m)
Sbeta = sqrt(Sb / (rows * m))
# Визначення оцінки коефіціентів
def find_beta(a, b, c, d):
  beta = (Yavg[0] * a + Yavg[3] * b + Yavg[5] * c + Yavg[6] * d) / rows
  return beta
beta0 = find_beta(matrix_x_cod[0][0], matrix_x_cod[1][0], matrix_x_cod[2][0], matrix_x_cod[3][0])
beta1 = find_beta(matrix_x_cod[0][1], matrix_x_cod[1][1], matrix_x_cod[2][1], matrix_x_cod[3][1])
beta2 = find_beta(matrix_x_cod[0][2], matrix_x_cod[1][2], matrix_x_cod[2][2], matrix_x_cod[3][2])
beta3 = find_beta(matrix_x_cod[0][3], matrix_x_cod[1][3], matrix_x_cod[2][3], matrix_x_cod[3][3])
# Пошук коефіціента t
def find_t(a, b):
  t = a/b
  return t
t0 = find_t(beta0, Sbeta)
t1 = find t(beta1, Sbeta)
t2 = find_t(beta2, Sbeta)
t3 = find_t(beta3, Sbeta)
t list = [fabs(t0), fabs(t1), fabs(t2), fabs(t3)]
b_{list} = [b0, b1, b2, b3]
tbool = tuple(Ft < i for i in t_list)
# Рівняння з урахуванням критерію Стьюдента
def find_yj(a, b, c):
  y_j = b_list[0] + b_list[1] * a + b_list[2] * b + b_list[3] * c
  return yj
yj1 = find_yj(x1_min, x2_min, x3_min)
yj2 = find_yj(x1_min, x2_max, x3_max)
yj3 = find_yj(x1_max, x2_min, x3_max)
yj4 = find_yj(x1_max, x2_max, x3_min)
# Перевірка умови за критерієм Фішера
```

```
# кількість значимих коефіціентів
d = tbool.count(True)
f1 = m - 1
f2 = rows
f4 = rows - d
f3 = f1 * f2
Sad = m * (((yj1 - Yavg[0]) ** 2 + (yj2 - Yavg[3]) ** 2 + (yj3 - Yavg[5]) ** 2 + (yj4 - Yavg[6]) ** 2)) / f4
Fp = Sad / Sbetakvadr
Fp = cr.get fisher value(f3, f4, q)
print(f"\n{'Piвняння perpecii':-^50}\n \hat{y} = b0 + b1*x1 + b2*x2+ b3*x3\n"
             f"Середнє максимальне x: {x_avarage_max:.3f}\nСереднє мінімальне x: {x_avarage_min:.3f}\n"
             f"y_max: {y_max:.3f} \land y_min: {y_min:.3f} \land "
             f''\{'Матриця кодованих значень X':-^50\}\n'', matrix_x_cod_for4,
             f''\setminus n\setminus f''\setminus x значень X':-^50\setminus x', matrix_x_for4,
             f''\setminus n\setminus n\cap f''\setminus n\cap f'\cap n\cap
             f"\ny1: {Yavg[0]:.3f} \ty2: {Yavg[3]:.3f} \ty3: {Yavg[5]:.3f} \t"
             f"y4: {Yavg[6]:.3f}\nmx: {mx[0]:.3f} \t{mx[1]:.3f} \t{mx[2]:.3f}\n"
             f''my: \{my:.3f\}\n\n' \{Koeфiцieнти b0, b1, b2, b3':-^50\}\n'', X,
             f''\n\f'' Нормоване рівняння регресії':-^50}\n''
             f''y = \{X[0]:.3f\} \{X[1]:+.3f\}*x1 \{X[2]:+.3f\}*x2\n''
             f''\{X[0]:.3f\} \{X[1] * x1\_min:+.3f\} \{X[2] * x2\_min:+.3f\} \{X[3] * x3\_min:+.3f\} = \{y\_norm1:.3f\} \setminus n'' = \{y\_norm
             f''\{X[0]:.3f\} \{X[1] * x1\_min:+.3f\} \{X[2] * x2\_max:+.3f\} \{X[3] * x3\_max:+.3f\} = \{y\_norm2:.3f\} \setminus n'' = \{y\_norm
             f''\{X[0]:.3f\}\{X[1] * x1_max:+.3f\}\{X[2] * x2_min:+.3f\}\{X[3] * x3_max:+.3f\} = \{y_norm3:.3f\} \
             f''\{X[0]:.3f\}\{X[1] * x1_max:+.3f\}\{X[2] * x2_max:+.3f\}\{X[3] * x3_min:+.3f\} = \{y_norm4:.3f\} \
             f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f'' \ f''
             f''S^2(y2): {dispersion_y[1]:.3f}\nS^2(y3): {dispersion_y[2]:.3f}\nS^2(y4): {dispersion_y[3]:.3f}''
             f"\nGp: {Gp:.3f}\n\n{'Перевірка за Стьюдентом':-^50}\nSb^2: {Sb:.3f} \t\tS^2(β): {Sbetakvadr:.3f}"
             f'' \times S(\beta): {Sbeta:.3f}\n\beta1:.3f}\'\t\t\\\B2: {beta1:.3f}''
             f"\nβ3: {beta2:.3f} \t\tβ4: {beta3:.3f}\nt0: {t0:.3f} \t\tt1: {t1:.3f}"
             f"\nt2: {t2:.3f} \t\tt3: {t3:.3f}\nŷ1: {yj1:.3f} \t\t\tŷ2: {yj2:.3f}"
             f'' \ \gamma^3: \{ yj3:.3f \} \ t \ \{ yj4:.3f \} \ T \ e pe вірка за Фішером':- \ 50 \}''
             f"\nSad^2: {Sad:.3f} \nFp: {Fp:.3f}\n")
if Fp < Ft:
             ргіпt("Рівняння регресії адекватно оригіналу при рівні значимості 0.05")
             cont = False
else:
             cont = True
             print("Рівняння регресії неадекватно оригіналу при рівні значимості 0.05, додамо ефект взаємодії")
# Ефект взаємодії
if cont == True:
             while True:
                           # Нормовані коефіціенти рівняння регресії
                           # сума середніх значень відгуку функції за рядками
                           def sum_rows(random_matrix_y):
                                         y = np.sum(random_matrix_y, axis=1) / rows
                                         return y
                           y1_full = tuple(sum_rows(random_matrix_y))
                           print(f'' n' P) = b0 + b1*x1 + b2*x2''
                                         f'' + b3*x3 + b12*x1*x2 + b13*x1*x3 + b23*x2*x3 + n''
                                         f'' + b123*x1*x2*x3"
```

```
mx = np.sum(matrix_x, axis=0) / rows
    return mx
mx = sum\_columns(matrix\_x)
# Знайдемо детермінант для знаходження коефіціентів b
# Знаменник для нашого детермінанту
forb = [[i[j]] for i in matrix x] for j in range(8)]
determinant = list(list(sum(dob(forb[i], forb[i])) for i in range(8)) for i in range(8))
# Чисельники для нашого детермінанту
k = [sum(dob(y1\_full, forb[i])) for i in range(N)]
numerators = [[determinant[i][0:j] + [k[i]] + determinant[i][j + 1:]] for i in range(N)] for j in range(N)]
matrix for numerators = np.array(numerators)
# Рахуємо детермінант
bs1 = [np.linalg.det(i) / np.linalg.det(determinant) for i in numerators]
test = [[i[j] for i in forb] for j in range(N)]
matrix_for_test = np.array(test)
eq1 = [sum(dob(bs1, test[i])) for i in range(N)]
# Коефіціенти регресії
def find beta(x1, x2, x3, x4, x5, x6, x7, x8):
    beta = (y1_full[0] * x1 + y1_full[1] * x2 + y1_full[2] * x3 + y1_full[3] * x4 + y1_full[4] * x5 + y1_full[6] * x5 + y1_full[7] * x5 + y1_full[7] * x5 + y1_full[7] * x5 + y1_full[7] * x6 + y1_full[7] * x7 + y1_full[7] * x8 + y1
        5] * x6 + y1_full[6] * x7 + y1_full[7] * x8) / rows
    return beta
beta0 = \text{find beta}(\text{matrix } x \text{ cod}[0][0], \text{matrix } x \text{ cod}[1][0], \text{matrix } x \text{ cod}[2][0], \text{matrix } x \text{ cod}[3][0],
                   matrix_x_cod[4][0], matrix_x_cod[5][0], matrix_x_cod[6][0], matrix_x_cod[7][0])
beta1 = find_beta(matrix_x_cod[0][1], matrix_x_cod[1][1], matrix_x_cod[2][1], matrix_x_cod[3][1],
                   matrix_x_cod[4][1], matrix_x_cod[5][1], matrix_x_cod[6][1], matrix_x_cod[7][1])
beta2 = find_beta(matrix_x_cod[0][2], matrix_x_cod[1][2], matrix_x_cod[2][2], matrix_x_cod[3][2],
                   matrix_x_cod[4][2], matrix_x_cod[5][2], matrix_x_cod[6][2], matrix_x_cod[7][2])
beta3 = find_beta(matrix_x_cod[0][3], matrix_x_cod[1][3], matrix_x_cod[2][3], matrix_x_cod[3][3],
                   matrix_x_cod[4][3], matrix_x_cod[5][3], matrix_x_cod[6][3], matrix_x_cod[7][3])
beta4 = find_beta(matrix_x_cod[0][4], matrix_x_cod[1][4], matrix_x_cod[2][4], matrix_x_cod[3][4],
                   matrix_x_cod[4][4], matrix_x_cod[5][4], matrix_x_cod[6][4], matrix_x_cod[7][4])
beta5 = find_beta(matrix_x_cod[0][5], matrix_x_cod[1][5], matrix_x_cod[2][5], matrix_x_cod[3][5],
                   matrix_x_cod[4][5], matrix_x_cod[5][5], matrix_x_cod[6][5], matrix_x_cod[7][5])
beta6 = find_beta(matrix_x_cod[0][6], matrix_x_cod[1][6], matrix_x_cod[2][6], matrix_x_cod[3][6],
                   matrix_x_cod[4][6], matrix_x_cod[5][6], matrix_x_cod[6][6], matrix_x_cod[7][6])
beta7 = find_beta(matrix_x_cod[0][7], matrix_x_cod[1][7], matrix_x_cod[2][7], matrix_x_cod[3][7],
                   matrix x \text{ cod}[4][7], matrix x \text{ cod}[5][7], matrix x \text{ cod}[6][7], matrix x \text{ cod}[7][7])
beta_all = []
beta_all.append(beta0)
beta_all.append(beta1)
beta all.append(beta2)
beta_all.append(beta3)
beta_all.append(beta4)
beta_all.append(beta5)
beta_all.append(beta6)
beta_all.append(beta7)
eq2 = [sum(dob(beta_all, matrix_x_cod[i])) for i in range(N)]
```

def sum columns(matrix x):

```
# Перевірка кохрена
  S = [sum([(y1\_full[i] - random\_matrix\_y[j][i]) ** 2 for i in range(m)]) / m for j in range(N)]
  Gp = max(S) / sum(S)
  f1 = m - 1
  f2 = N
  Gt = Crit_vals.get_cohren_value(f2, f1, q)
  if Gp > Gt:
     m += 1
     print("Дисперсія не однорідна, збільшуємо m")
     if len(random_matrix_y[0]) < m:
       for i in range(8):
          random_matrix_y[i].append(random.randrange(y_min, y_max))
  else:
     print("Дисперсія однорідна")
# Стьюдент
S_B = sum(S) / len(S)
S2_b = S_B / (m * len(S))
S b = S2 b ** (1/2)
beta = tuple(sum(dob(getcolumn(matrix_x_cod, i), y1_full)) / 8 for i in range(8))
t = tuple(abs(i) / S_b for i in beta)
f3 = f1 * f2
Ft = cr.get_student_value(f3, q)
tbool = tuple(Ft < i for i in t)
bzn = tuple(bs1[i] if tbool[i] else 0 for i in range(8))
yzn = tuple(sum(dob(bzn, test[i])) for i in range(8))
# Фішер
d = tbool.count(True)
f4 = 8 - d
S2_ad = m * sum([(y1_full[i] - yzn[i]) ** 2 for i in range(8)]) / f4
Fp = S2_ad / S_B
Ft = cr.get fisher value(f3, f4, q)
print(f''\n{'Перевірка за Кохреном':-^50}\nS^2(y1): {S[0]:.3f}\n''
  f"S^2(y2): {S[1]:.3f}\nS^2(y3): {S[2]:.3f}\nS^2(y4): "
  f''\{S[3]:.3f\}\nS^2(y5): \{S[4]:.3f\}\nS^2(y6): \{S[5]:.3f\}\n''
  f"S^2(y7): {S[6]:.3f}\nS^2(y8): {S[7]:.3f}\nGp: {Gp:.3f}\n'"
  f''\{'Перевірка за Стьюдентом':-^50\}\nSb^2: {S B:.3f} \t\t''
  f"S^2(\beta): \{S2_b:.3f\}\t\tS(\beta): \{S_b:.3f\}\n"
  f''\beta1: {beta[0]:.3f}\t\t\beta2: {beta[1]:.3f}\n''
  f''\beta3: {beta[2]:.3f}\t\t\beta4: {beta[3]:.3f}\n''
  f"\beta5: {beta[4]:.3f}\t\t\beta6: {beta[5]:.3f}\n"
  f''\beta7: {beta[6]:.3f}\t\t\beta8: {beta[7]:.3f}\n''
  f"t0: {t[0]:.3f}\t\tt1: {t[1]:.3f}\n"
  f''t2: \{t[2]:.3f\}\t\t3: \{t[3]:.3f\}\n''
  f''t4: \{t[4]:.3f\}\t\t5: \{t[5]:.3f\}\n''
  f"t6: {t[6]:.3f}\t\tt7: {t[7]:.3f}\n\n"
  f''\{'Перевірка за Фішером':-^50\}\nSad^2: {S2_ad:.3f}\n''
  f"Fp: {Fp:.3f}\n")
if Fp < Ft:
  print(f"{'Отримане рівняння - адекватне':-^50}")
  cont = False
else:
  cont = True
  print(f''\{'Oтримане рівняння - неадекватне':-^50\}\n''
```

Результат виконання роботи програми:

```
kas-pc mope_lab4]$ python DSV_lab4.py
Введіть m або просто натисніть <Enter>, тоді m = 3:
Введіть довірчу ймовірність або просто натисніть <Enter>, тоді р
 0.95:
Збільшуємо m на одиницю
Дисперсія однорідна
       -----Рівняння регресії------
\hat{y} = b0 + b1*x1 + b2*x2 + b3*x3
 ереднє максимальне х: 15.000
Середнє мінімальне х: -20.000
 _max: 215.000 y_min: 180.000
          --Матриця кодованих значень Х------
 [[ 1 -1 -1 -1]
 [ 1 -1 1 1]
[ 1 1 -1 1]
         -----Матриця для значень Х------
[[-25 -30 -5]
[-25 45 5]
[-5 -30 5]
             --Матриця для значень Ү-----
 [[184 212 195 207]
 [209 205 189 198]
[185 189 191 180]
[187 185 185 195]
 [181 183 191 196]
 [183 183 201 183]
 [210 187 207 204]
[185 200 183 200]]
                y2: 188.000
1: 199.500
                                 y3: 187.500 y4: 202.000
nx: -15.000
                 7.500
                        0.000
ny: 194.250
```

```
Дисперсія однорідна
      -----Перевірка за Кохреном-----
S^2(y1): 10690.398
 ^2(y3): 8035.461
S^2(y4): 8364.586
5^2(y5): 8363.336
5^2(y6): 8339.211
 ^2(y7): 11192.461
 ^2(y8): 9139.023
Gp: 0.150
 -----Перевірка за Стьюдентом------
                   S<sup>2</sup>(β): 292.422 S(β): 17.100
Sb^2: 9357.508
                        β2: -0.297
β4: -0.484
β6: -0.797
β1: 96.453
β3: -0.422
β5: 2.766
β7: -0.547
                        β8: -0.672
to: 5.640
                        t1: 0.017
t2: 0.025
                        t3: 0.028
                        t5: 0.047
t6: 0.032
                        t7: 0.039
            ---Перевірка за Фішером-----
Sad^2: 48.188
Fp: 0.005
  -----Отримане рівняння - адекватне----
```

```
------Коефіціенти b0, b1, b2, b3------
[194.85, 0.05, 0.02, -1.3]
        ----Нормоване рівняння регресії------
y = 194.850 +0.050*x1 +0.020*x2

194.850 -1.250 -0.600 +6.500 = 199.500

194.850 -1.250 +0.900 -6.500 = 188.000

194.850 -0.250 -0.600 -6.500 = 187.500
194.850 -0.250 +0.900 +6.500 = 202.000
           ----Перевірка за Кохреном------
 ^2(y1): 118.250
 ^2(y2): 207.750
^2(y3): 19.250
 ^2(y4): 213.000
Gp: 0.382
         -----Перевірка за Стьюдентом--
                                                         S(β): 1.477
                            S^2(β): 2.181
β1: 97.125
                            β4: 0.375
t0: 65.771
                            t3: 0.254
t2: 0.169
                                    ŷ2: 188.000
ŷ1: 199.500
ŷ3: 187.500
                            ŷ4: 202.000
            ----Перевірка за Фішером------
Sad^2: 0.000
Fp: 2.508
Рівняння регресії неадекватно оригіналу при рівні значимості 0.05
 додамо ефект взаємодії
               ----Рівняння регресії------
  = b0 + b1*x1 + b2*x2 + b3*x3 + b12*x1*x2 + b13*x1*x3 + b23*x2*x
```

Висновок: під час виконання лабораторної роботи був проведений повний трьохфакторний експеримент при використанні рівняння з ефектом взаємодії. Складено матрицю планування, знайдено коефіцієнти рівняння регресії, проведено 3 статистичні перевірки.